כיתה ה' | אזרחות וחברה | שיעור 3 מתוך 5 | 45 דק' | מתאים לממלכתי ולממלכתי־דתי

סמלי המדינה: הדגל והסמל

🎯 מטרות השיעור

- התלמידים יתארו את דגל ישראל ואת סמל המדינה
- התלמידים יכירו את המקורות של הדגל והסמל: הטלית, מגן דוד והמנורה
- התלמידים יבינו מהו סמל ולמה למדינה יש סמלים

📖 הסבר למורה

סמל הוא צורה או חפץ שמייצגים רעיון או קבוצה. לדגל ישראל רקע לבן, שני פסים כחולים לאורכו ומגן דוד כחול באמצעו. הפסים מזכירים את הפסים שעל הטלית, ומגן דוד הוא סמל יהודי מוכר. סמל המדינה הוא מנורת שבעה קנים שמשני צדדיה שני ענפי זית, ומתחתיה כתובה המילה "ישראל". המנורה מזכירה את המנורה שעמדה בבית המקדש, וענפי הזית מסמלים שאיפה לשלום. את סמל המדינה רואים למשל על מסמכים רשמיים ועל מבנים של המדינה.

👩‍🏫 פעילות בכיתה

חומרים: תמונה של הדגל ושל סמל המדינה, צבעים

1. מראים לתלמידים כמה סמלים מוכרים (תמרור, סמל בית הספר) ושואלים: מה כל אחד מייצג?
2. מתבוננים בדגל ובסמל ומתארים אותם בפירוט: צבעים, צורות, מילים.
3. כל תלמיד מצייר את הדגל ואת הסמל ומוסיף חץ והסבר לכל חלק.
4. דיון: איפה פוגשים את הדגל ואת הסמל בחיי היום־יום?

💡 הערות למורה

תלמידים רבים חושבים שהסמל הוא הדגל, כדאי להבחין בבירור בין "דגל" לבין "סמל המדינה".
למתקשים: דף צביעה עם קווי מתאר. למתקדמים: לעצב סמל לכיתה ולהסביר מה כל חלק בו מייצג.

📝 בדף העבודה

הדגל והסמל: 9 תרגילים, ומחוון מלא בעמוד השני.

מחוון: הדגל והסמל

1. כחול ולבן.
2. מגן דוד.
3. את הפסים שעל הטלית.
4. מנורת שבעה קנים.
5. שני ענפי זית.
6. ישראל.
7. שבעה קנים.
8. שאיפה לשלום.
9. תשובה פתוחה. סמל: מסמכים רשמיים כמו דרכון, מבנים ממשלתיים. דגל: בית הספר, מבני ציבור, טקסים, יום העצמאות.